

Катерина ДАНКЕВИЧ

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – к. е. н., доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління
та персоналу ЗУНУ Лідія КРУП'ЯК

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Стратегічне планування відіграє важливу роль у розвитку територіальних громад, що є комплексним процесом, який об'єднує зусилля місцевої влади, бізнесу, громадськості та громадян для формування спільного бачення майбутнього. Стратегічне планування ґрунтується на стратегії розвитку яка має свої особливості.

Стратегія розвитку як планувальний документ є основою для успішного функціонування громад, ефективного використання ресурсів, залучення інвестицій і сталого зростання. Навіть в умовах воєнного стану, коли майбутнє складно спрогнозувати, громади адаптують стратегії, завдяки чому покращують життя своїх мешканців уже сьогодні.

«По-перше, стратегія визначає напрямок, в якому громада має розвиватися. Вона допомагає чітко визначити цілі та пріоритети для досягнення соціального, економічного та культурного зростання. По-друге, вона створює основу для узгоджувального діалогу та співпраці між різними громадськими організаціями, бізнесом, місцевою владою та іншими зацікавленими сторонами. Вона сприяє збереженню природних ресурсів і покращенню якості життя громадян» [1].

Особливістю стратегії управління розвитком територіальної громади є те, що в ній чітко зазначені цілі розвитку й мета, а також певні прийоми для досягнення цих цілей. Іншими словами,

«стратегія» – це обґрунтований вибір напрямку розвитку кожної адміністративно-територіальної одиниці [2].

В контексті реалізації стратегії управління розвитком територіальної громади можуть залучатися: велика кількість зацікавлених сторін, міжнародні партнери та інвестори. Разом з тим стратегічний план кожної територіальної громади спрямований на покращення рівня життя громадян, довгострокову перспективу розвитку. Відтак, стратегічне планування є набором дій та рішень, які ведуть до розробки специфічних стратегій, призначених для того, щоб допомогти територіальній громаді досягти своїх цілей. Змістом стратегічного планування, як процесу реалізації його основних процедур є: прогнозування та програмування; визначення вихідного рівня розвитку об'єкта планування; аналіз умов та факторів, визначення кількісних та якісних параметрів оточення, які зумовлюють його стан; стратегічне прогнозування; формулювання мети та завдання планування; розрахунок обсягів і структури ресурсів та узгодження їх з потребами; підготовка управлінських рішень.

Для розвитку територіальної громади, необхідні ресурси, за рахунок яких і буде здійснюватися увесь процес. Тому однією із особливостей стратегічного планування у сучасних реаліях виокремимо залучення великої кількості зацікавлених сторін. До зацікавлених сторін входять громадяни які проживають на території громади, підприємства, що знаходяться на території громади та інвестори. І щоб стратегічне планування було якомога вигідніше усім зацікавленим сторонам, необхідно знайти точки інтересу кожної зі сторін. В цьому контексті важливим є залучення міжнародних партнерів та інвестицій. Відтак, важливим завданням є залучення великої кількості зацікавлених сторін.

Наступним із особливостей є унікальність та неповторність стратегічного плану територіальних громад. І це також важлива особливість, адже, кожна територіальна громада по-своєму неповторна, і неможливо створити універсальний план стратегічного розвитку для усіх громад. Разом з тим, кожна

територіальна громада бажає досягти довгострокової перспективи розвитку та покращення якості життя громадян. Адже лише постійно адаптуючись та розвиваючи свій потенціал громада може стати успішною і значимою для громадян, які проживають не лише на її території, а й поза її межами.

Зазначимо, що ефективно розроблений та виконаний стратегічний план стає основою для підвищення конкурентоздатності громади, залучення нових можливостей та інвесторів, та, найголовніше, якісного поліпшення життя її мешканців. Він допомагає громадам не лише реагувати на поточні виклики, але й активно формувати своє майбутнє, забезпечуючи сталий розвиток.

Отже, застосування стратегічного планування є важливим чинником та інструментом позитивних змін у територіальних громадах. Разом з тим, забезпечує використання системного підходу до визначення пріоритетів розвитку, оптимального використання внутрішніх та зовнішніх ресурсів, а також налагодження ефективної взаємодії між різними зацікавленими сторонами.

Таким чином, за допомогою стратегічного планування територіальні громади отримують чітку дорожню карту для досягнення своїх довгострокових цілей, що сприяє більш збалансованому та стійкому розвитку кожної з них, а це позитивно впливає як на громадян так і на внутрішнє та зовнішнє середовище.

Список використаних джерел:

1. Стратегії розвитку: як громади планують майбутнє під час війни. *Децентралізація в Україні*. URL: <https://decentralization.ua/news/18271>.
2. Гуменюк В. В. Стратегічне управління розвитком територіальної громади. *Strategic management of territorial community development*. 2020, с.7.